

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10CoP/19/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5614207525
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Urban
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5614207525.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, vo veci starostlivosti súdu o B. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. L. M., v konaní o návrhu navrhovateľky E. O., nar. XX.X.XXXX, bytom L. I., M. P. XXX, na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony a o ustanovenie opatrovníka, na základe odvolania navrhovateľky proti uzneseniu Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 9Ps/17/2014-19 zo dňa 6.2.2015 takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Okresný súd napadnutým uznesením zastavil konanie v súdnej veci, keď vychádzal z toho, že navrhovateľka ani na výzvu súdu nepredložila lekárske osvedčenie o duševnom stave vyšetrovaného - jej syna B. K.. Navrhovateľka podala návrh na začatie konania o obmedzenie spôsobilosti fyzickej osoby na právne úkony ako občan, teda subjekt odlišný od štátneho orgánu, či zdravotníckeho zariadenia, preto bola podľa § 186 ods. 2 O.s.p. povinná predložiť lekárske vysvedčenie o duševnom stave dotknutej fyzickej osoby. Na výzvu súdu navrhovateľka síce označila lekára (psychiatricku MUDr. J. K.), ktorý by vedel poskytnúť lekársku správu o duševnom stave jej syna, a tiež oznámila, že tento je objednaný na vyšetrenie na deň 12.1.2015; samotné lekárske vysvedčenie o duševnom stave vyšetrovaného však nepredložila. Dotazom na označenú lekárku okresný súd zistil, že B. K. u nej ku dňu 26.1.2015 nebol liečený.

O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu - § 146 ods. 1 písm. a/, c/ O.s.p.

Proti tomuto uzneseniu podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľka.

Poukazovala na to, že ako občan nemá možnosť dať svojho syna vyšetriť odbornému lekárovi, keďže ten účasť na vyšetrení odmieta. Jeho zdravotnú kartu nemôže použiť, lebo by to bolo v rozpore so zákonom na ochranu osobných údajov. Inú možnosť, než navrhnúť súdu, aby dal jej syna vyšetriť, odvolateľka nemá. Jej syn pritom naďalej požíva denne alkoholické nápoje v nadmernom množstve, vytvára dlžoby (medzičasom mu bol doručený platobný rozkaz na zaplatenie cca 600 eur). Navrhovateľka dodala, že je bezmocná a nevie, „ako to celé zastaviť“.

Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu vymedzenom ustanovením § 212 ods. 2 písm. a/ O.s.p. a bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie podľa § 221 ods. 1 písm. h/, ods. 2 O.s.p.

Hoci z formálneho hľadiska by postup okresného súdu v súdnej veci (a v jeho rámci vydané rozhodnutie) zodpovedal platnej právnej úprave (§ 186 ods. 2 O.s.p.), okolnosti prejednávaneho prípadu (minimálne) naznačujú potrebu dôslednejšieho individuálneho prístupu.

Konanie o spôsobilosti na právne úkony je konaním, ktoré môže začať i bez návrhu a súd v jeho rámci (okrem iného) zabezpečuje pozitívny záväzok štátu ochrániť osoby postihnuté relevantným duševným ochorením (eventuálne nadmerne požívajúce alkoholické nápoje alebo omamné látky, či jedy) pred nepriaznivými dôsledkami ich úkonov. Zo širšieho hľadiska sa táto ochrana vzťahuje nielen na samotné dotknuté osoby, ale aj na tretie subjekty vstupujúce do právnych vzťahov s osobami, ktorých spôsobilosť na právne úkony je otázna, pretože tieto osoby svoje záväzky spravidla vôbec neplnia. Uvedené v konečnom dôsledku vedie k deformácii právnych vzťahov, narušeniu právnej istoty a tiež k zbytočným súdnym, či exekučným konaniam.

Tak z odvolania, ako aj z predchádzajúcich podaní navrhovateľky vyplýva odmietavý prístup B. K. k riešeniu jeho osobnej situácie. Osobitne sa menovaný odmieta podrobiť liečeniu, či aspoň dôkladnému lekárskeму vyšetreniu (predovšetkým) v súvislosti s nadmerným požívaním alkoholu. Nadväzne je zrejmé, že reálne možnosti navrhovateľky (ako fyzickej osoby) splniť povinnosť v zmysle § 186 ods. 2 O.s.p. sú výrazne obmedzené. Samotná navrhovateľka už v prvotnom návrhu na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony výslovne uviedla, že nemá možnosť vo veci obstaráť lekárske vysvedčenie o duševnom stave syna práve pre jeho odmietavý postoj k celému problému.

Z obsahu podaní navrhovateľky vyplýva, že osoba, o ktorej obmedzení spôsobilosti na právne úkony sa má konať, je jej syn. Navrhovateľka tvrdí, že jej konanie je vedené dobrým úmyslom a snahou synovi pomôcť. Ani zo širších súvislostí pritom nemožno v aktuálnom štádiu vyvodzovať, že by podanie návrhu o obmedzenie spôsobilosti na právne úkony malo mať šikanózný charakter, resp. by sa ním navrhovateľka snažila účelovo a neadekvátne chrániť nejaký svoj osobný (právny) záujem.

Vzhľadom na vyššie deklarovanú povahu prebiehajúceho konania (prezentovanú aj vyšetrovacou zásadou) okresný súd môže (iniciatívne) konať i z úradnej povinnosti. Na rozdiel od navrhovateľky disponuje efektívnymi prostriedkami k získaniu základných podkladov pre riadne pokračovanie v konaní. Za aktuálneho stavu vecí sa javí vhodným vykonanie dôsledného výsluchu navrhovateľky (eventuálne i ďalších ňou označovaných osôb), prípadne aspoň rámcové oboznámenie sa so zdravotnou dokumentáciou B. K., konzultácia so všeobecným lekárom a pod. za účelom ustálenia, či existuje solídny základ pre dôvodnú úvahu o nadmernom požívaní alkoholických nápojov, v dôsledku ktorého menovaný je (by bol) schopný robiť len niektoré právne úkony.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie **n i e j e** prípustné.